

Den helige Johannes Döparens dag, Midsommardagen – i nådens år 2022 - Åke Malander (ELBK)

Introitus Ps 92, Gt och Ep Jes 40:1-8, Ev Luk 1:57-80, II Luk 1:5-25, Aft Apg 19:1-7

Dig, Herre Kristus, prisar vi För löftet genom Malaki: Johannes döparen blev sänd Att göra Herrens ankomst känd. Ja, Du sänt Johannes Döparen Att vara förelöparen, Hjälp oss att minnas vad han lär, Då får du äran, Jesu kär.

Texterna idag ställer oss inför den siste profeten, Johannes Döparen, hans födelse och de profetior som då gick i uppfyllelse, och även hur människor ställde sig till detta. Förspelet om ängeln som visar sig för Sakarias och vad han säger bekräftar vad profeterna sagt. Skriftens berättelser har inte blivit nedtecknade för sin egen skull utan för vår skull, för vår frälsnings skull, som Herrens apostel skriver i Romarbrevet 15: *”Ty allt som tidigare har skrivits är skrivet till vår undervisning, för att vi genom den uthållighet och tröst som Skrifterna ger ska bevåra vårt hopp”*. Så är det också med ordet idag, på Johannes Döparens dag eller Midsommardagen, som visserligen är en stor festdag när sommaren är som vackrast, när skapelsens skönhet vittnar om Skaparens storhet, men som kyrklig helgdag för den främst tankarna fram emot det frälsningens under som vi firar om sex månader, vid julen, nämligen att Gud blev människa. Ty det är Guds Son som Johannes ämbete och predikan främst gäller. Han är ju den som föregår Frälsaren. Därför är hans födelse inget ringa utan stor och märklig tilldragelse, som vi hör i dagens evangelium. Därför ska vi inför den helige Johannes Döparens födelse stanna upp och begrunda vad dagens evangelium och predikotext har att lära oss:

Johannes Döparens födelse ger ett trefaldigt vittnesbörd

Då förkunnas att Guds ord går i uppfyllelse

Johannes Döparens födelse var inte en födelse i största allmänhet. Det som då skedde var vad Gud en gång sagt i sitt ord, och som därför måste gå i uppfyllelse. Till skillnad emot människors ord och tankar, så är Guds Ord det bestående och förblivande, som när det en gång blivit utsagt också går i uppfyllelse. *”Så ska det vara med ordet som går ut från min mun. Förgäves ska det inte vända tillbaka till mig utan att ha verkat vad jag vill, och utfört det vartill jag har sänt ut det.”* (Jes 55) Därför heter det i Sakarias lovsång just *”såsom han för länge sedan hade lovat genom sina heliga profeters mun”*. Det var alltså en uppfyllelse av Guds profetia som skedde den stund då Johannes Döparens föddes. *”Han ska gå framför honom i Elias ande och kraft”* säger ängeln. Och hos profeten Malaki läser vi: *”Se, jag ska sända till er profeten Elia, innan Herrens dag kommer, den stora och fruktansvärda. Han ska vända fädernas hjärtan till barnen och barnens hjärtan till deras fäder”* (Mal 4) Och av det kan vi lära hur Guds Ord är förblivande och bestående. Vad han en gång sagt kan inte bli om intet, det kommer också att uppfyllas och ske – efter hans muns ord.

Det är just det förunderliga och viktiga att Gud uppenbarar sig genom det hörda, skrivna, lästa, förstådda Ordet, att han inte bara visar spåren av sitt väsen i naturen, där vi kan förstå hurudan makt och kraft hans väsen har. Men när han uppenbarar sig i sitt Ord, då avslöjar han för oss sitt innersta väsen, sitt hjärtas tankar: *”Jag vet vilka tankar jag har för er, säger Herren, nämligen fridens tankar och inte ofärdens, till att ge er en framtid och ett hopp”* (Jer 29). Sådant är Guds eget innersta väsen som han uppenbarar i sitt Ord. Och av ängelns ord förstår vi då hur viktigt det är att ta emot Ordet med tro: Att hålla det för sant och lita till det.

Då förkunnas Guds eviga frälsning

Här träder nu meningen fram, med Johannes Döparens födelse. Han föddes inte för egen skull, utan för att fullgöra Guds uppdrag: Att vara Guds profet, den siste bland profeter. Men som profet skulle han nu förkunna Guds förunderliga frälsning, inte bara för en del av mänskligheten, utan en försoning och frälsning som gäller alla människor, av alla folkslag och stammar och länder och språk. Ja det skulle ske som profeterna Malaki och Jeremia förbådat: *”Se jag ska sända min*

budbärare och han ska bereda vägen för mig. Och den Herre som ni söker ska plötsligt komma till sitt tempel. - - - Han ska rena Levi söner, luttra dem som guld och silver, så att de kan bära fram åt HERREN en offergåva i rättfärdighet” (Mal 3). Ja ”Se, dagar ska komma, säger HERREN, då jag ska låta en rättfärdig telning växa upp åt David. Han ska regera som kung och handla med vishet, han ska utöva rätt och rättfärdighet i landet. I hans dagar ska Juda bli frälst och Israel bo i trygghet, och detta är det namn man ska ge honom: HERREN vår rättfärdighet” (Jer 23).

Denna uppenbarelse av Herrens rättfärdighet skulle inte ske efter människors sätt att tänka eller efter lagens rättfärdighet, utan efter den rättfärdighet som uppenbaras i evangelium. En rättfärdighet som människan inte kan åstadkomma och förvärva, en som bara kan tas emot som en fullkomligt fri gåva. En rättfärdighet som bygger på att *en* trätt in i de många ställe och genom kors och död vunnit en evig återlösning. Den rening som profeten Malaki talade om, den skulle vara en försoning, en försoning som bestod i att Kristus, Guds Lamm, offrades för världens synd och skuld. Denna rening och denna försoning ska nu Johannes Döparen göra känd och så bereda vägen för Guds Son. Och det hör vi när han pekar ut Jesus och om honom säger: *”Se Guds Lamm som borttager världens synd”*, som skänker syndaförlåtelse *”för Guds förbarmande kärleks skull”*.

Då förkunnas predikoämbetets verksamhet

Detta som Johannes förkunnar och predikar, det ska nå ut bland människor. Det ska inte vara en fördold hemlighet utan det skall ropas ut. Därtill lät också Herren Gud profeter uppstå vilka hade att förkunna Guds ord och vara Guds mun. *”Gå vart jag än sänder dig och tala vad jag än befäller dig - - - Och Herren räckte ut sin hand, rörde vid min mun och sade till mig: Se, jag lägger mina ord i din mun” (Jer 1).* Och Sakarias säger om sin son Johannes: *”Och du, barn, skall kallas den Högstes profet. Ty du ska gå före Herren och bana väg för honom”* och själva meningen med denna predikan utsågs också: *”för att ge hans folk kunskap om frälsning, att deras synder är förlättna för vår Guds innerliga kärleks skull”*. I dess förlängning förordnar också Herren Jesus apostlar och de ska gå ut och förkunna evangelium för hela skapelsen. Men det tar inte slut med dem. Utan i apostlarnas fortsättning finns predikoämbetet i Guds kyrka och församling, förordnat av Gud och förvaltat i församlingen. Formerna kan variera något men funktionen är densamma. Genom detta ämbete, som också kallas Andens ämbete, ska Ordet förkunnas och sakramenten förvaltas, utskiftas och räckas, alltid och i alla tider intill Kristi återkomst. Johannes Döparen är en förebild i detta predikoämbete. Dels att han oförskräckt predikar *både* lag och evangelium. Och vidare, att han inte låter kungar eller ledare bland folket påverka vad han ska förkunna och lära. Han vet att han är sänd på Guds uppdrag och med Guds budskap. Nu är det dock så, som vi ser i evangelierna och här i vår text, att troende människor också är svaga och ibland kan anfäktas av ett stänk av tvivel. Så hände med Abraham, så hände här med Sakarias och så kan det kanske ha varit även för Johannes när han satt i fängelse. Ingen av oss är heller förskonade från det, allra minst när det ser ut som om Gud vore långt borta och fjärran från vår räddning. Men just i sådana stunder, och alldeles speciellt då, har vi något att lära och påminna oss om idag: att Guds Ord aldrig sviker eller tar miste. Gud handlar alltid efter sitt ord, sin uppenbarelse. Vi ska inte ta fasta på vad människor säger, utan på vad Gud i sitt Ord lovar. Där får vi ta honom riktigt på orden, och se, sådan är tron. Den tar fasta på vad som står skrivet, och hämtar all tröst, all nåd, all kraft ur Ordet, vad än som talar däremot, det må vara människors invändningar, eller mitt eget förnufts invändningar, eller mina onda ord och tankar eller dylikt, ja inte heller det egna samvetet. Allt sådant får vika. *”För gräset torkar bort, blomstren vissnar men vår Guds ord förblir i evighet.”*

Men du, o Gud, som gör vår jord, Så skön i sommarns stunder, Giv att jag aktar främst ditt ord Och dina nådesunder. Allt kött är hö, och blomstren dö, Och tiden allt fördriver; Blott Herrens ord förbliver. Amen